

С.В. Каковкін, В.В. Лавришин

ВПЛИВ ЦИВІЛЬНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ НА НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Анотація

Предмет дослідження – система підготовки військових офіцерів запасу кафедри військової підготовки ВНТУ.

Об'єкт дослідження – група слухачів, що навчаються на кафедрі військової підготовки ВНТУ.

Мета дослідження – вплив цивільної спеціальності на процес навчання кафедри військової підготовки ВНТУ.

Основні завдання дослідження:

– аналіз завдань навчання, змістовної частини та навчального процесу програми військової підготовки офіцерів запасу;

– розробка програми опитувань слухачів військової підготовки офіцерів запасу;

– дослідження успішності слухачів програми військової підготовки офіцерів запасу .

Результати дослідження та їх новизна:

– розроблено систему опитувань для оцінки якісних знань слухачів та вплив цивільної спеціальності в ході підготовки офіцерів запасу;

– досліджено вплив цивільної спеціальності на процес навчання кафедри військової підготовки ВНТУ.

Ключові слова: *Кафедра, офіцер запасу, вступне випробування, спеціальність, дистанційне навчання.*

Abstract

The subject of research - the system of training of military reserve officers of the Department of Military Training of VNTU.

The object of research is a group of students studying at the Department of Military Training of VNTU.

The purpose of the study - the impact of civilian specialty on the learning process of the Department of Military Training of VNTU.

The main objectives of the study:

– analysis of training tasks, content and educational process of the military training program for reserve officers;

– development of a program for interviewing students of military training of reserve officers;

– study of the success of students of the military training program for reserve officers.

The results of the study and their novelty:

– developed a system of surveys to assess the quality of knowledge of students and the impact of civilian specialties in the training of reserve officers;

The influence of the civilian specialty on the teaching process of the department of military training of VNTU is investigated.

Keywords: *Department, reserve officer, entrance exam, specialty, Distance Learning.*

Вступ

Під час вступу на кафедру військової підготовки частина студентів обирає споріднену спеціальність до тої, яку вони вивчали чи вивчають навчаючись у цивільних вузах. На їх думку це допоможе більш швидко і якісно опанувати матеріали, що викладаються на кафедрі військової підготовки. Відповідно, при вступі на кафедру військової підготовки ВНТУ під час вступного випробування, прийнятною комісією кафедри враховується спеціальність, яка здобута, або здобуваються майбутніми слухачами кафедри.

Актуальність дослідження

Головним завданням проекту – є дослідження процесу засвоєння та опанування інформації, що викладається для слухачів кафедри військової підготовки ВНТУ, які навчаються за спорідненими спеціальностями та ті які опановують нову спеціальність яка кардинально відрізняється від їх цивільної.

Змістовна частина матеріалу забезпечує студента теоретичним матеріалом, необхідним для усвідомлення та виконання практичної складової курсу, яка подається у різних варіантах (текст, презентація, інфографіка, відео) з можливістю вибору. Результат навчання – це знання, які опанував на заданому рівні студент, і це головне будь-якого освітнього процесу. Для перевірки опанування слухачами теоретичного матеріалу використовуються різноманітні методи, такі як лекція з тестовими завданнями, та тести. Виконання практичних завдань супроводжується обговоренням на лекційній частині практичного заняття порядок виконання усіх дій та обговорення проблем в ході виконання практичного завдання. Важливою взаємодією під час є викладач – студент, студент – студент. Саме такий підхід навчання на кафедрі військової підготовки ВНТУ дає змогу опанувати викладений матеріал для слухачів.

Для дослідження була обрана група слухачів, що навчаються на другому курсі кафедри військової підготовки ВНТУ. Серед представників групи є студенти з різних вузів та особи які отримали освітню ступінь не нижче бакалавра. Дисципліни для дослідження були наступними: “Статути Збройних Сил України та стройова підготовка”, “Стрілецька зброя та вогнева підготовка”, “Військова топографія”, “Тактична медицина”, “Запобігання корупції та виховання доброчесності військовослужбовців”, “Методика роботи з особовим складом”, “Воєнна історія України”, “Основи політичних і правових знань” та дисципліни за спеціальністю.

В ході проведення опитування та тестування слухачів кафедри військової підготовки ВНТУ, а також порівняння рівня успішності слухачів, було виявлено вплив їхньої цивільної спеціальності на процес підготовки офіцерів запасу. Опитування дало відомості про те, що слухачам досить легко дається опанування споріднених дисциплін, про те вони вказують, що частина матеріалу для них є новою, і для її опанування потрібно більше зусиль. Під час аналізу процесу викладання спеціальних дисциплін було виявлено, що особи які опанували схожі знання у цивільних вузах більш швидко орієнтуються у теоретичному матеріалі та допомагають його засвоїти іншим слухачам у яких з цим є труднощі. В ході опитування було виявлено що слухачі у яких цивільна спеціальність не має схожості із програмою підготовки офіцерів запасу мають труднощі із опануванням матеріалу. Після опитування було проведено тестування та аналіз успішності студентів на основі їх результатів за перший курс, що дало змогу підтвердити результати опитування, а також виявити вплив цивільної спеціальності на навчання на кафедрі військової підготовки.

Висновки

Описані методи та засоби дослідження впливу цивільної спеціальності на освітній процес підготовки офіцерів запасу. Надано інформацію про освітню програму. Проведено дослідження процесу навчання та засвоєння матеріалу особовим складом слухачів другого курсу кафедри військової підготовки ВНТУ. Визначено вплив цивільної спеціальності на навчання на кафедрі військової підготовки, а саме що суміжні спеціальності дають змогу більш якісно оволодіти знаннями, які викладаються. Про те слухачі, що опановують не схожі дисципліни, не мають негативних результатів під час проходження тесту та в ході аналізу процесу навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Наказ Міністерства оборони України від 09.01.2020 № 4 «Про затвердження Положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої

освіти».

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.02.2012 № 48 “Про затвердження Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу” (зі змінами).

3. Інструкція про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу” (затверджена спільним наказом Міністра оборони України та Міністра освіти і науки України від 14.12.2015 № 719/1289 зі змінами).

4. Правила прийому громадян України на навчання за програмою підготовки офіцерів запасу у 2021 році.

5. Військова освіта, Збірник наукових праць № 1, Національний університет Оборони України ім. Івана Черняхівського, Київ – 2018, с. 246-253.

Каковкін Сергій Вікторович – старший викладач кафедри військової підготовки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: gokserkov@i.ua

Kakovkin Sergiy V.– Senior Lecturer of the Department of Military Training, Vinnytsia National Technical University, Vinntsia, e-mail: gokserkov@i.ua

Лавришин Василь Володимирович— слухач, навчальна група 01-20, кафедра військової підготовки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: red.wrek@gmail.com

Lavrishin Vasil Vladimirovich — student, study group 01-20, Department of Military Training, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: red.wrek@gmail.com